

3.9.64

צחק

006 05679

ובכל זאת, לא השבנו ברצינות

מאת משה שרת

גם לאחר ערעורו של החץ הודו בן גוריון על דבריו במזכירות מסא"י, כי מעולם לא השבנו על בעיית הבחירות האזוריות ברצף נוח, הגני חזר וקובע כי כן הדבר.

ולחנם גורם החץ בן גוריון את המלים "לא השבנו" כאילו משר מען בפי הוא, כי איש מאתנו לא חשב מעולם על העניין ברצף נוח. על דברים הנאמרים בויכוח הפנימי בין חברים חל הכלל "דיבר רה תורה" בלשון בני אדם" וכשר חבר מזכירות או מרכז מפלגה אומר במהלך הישיבה "לא השבנו" או "לא עשינו" או "טעינו" או "צדקנו" אין כוונתו לומר, כי איש במפלגה לא חשב או איש לא עשה או כי כל אחד ואחד במפלגה טעה או צדק - אלא כוונת דבריו היא כי המפלגה בכללה, כגוף קיבוצי, לא חשבה די וכו'.

ואני חוזר ומדגיש - כפי שאמרתי במזכירות - כי אמנם נתקבלה בעניין הבחירות האזוריות החלטה בישיבה אחת של המרכז שנתקיימה לפני כעשר שנים ברחובות (אגב, אם זכרוני אינו מטעני, לאחר שני נאומים בלבד - של החץ בן גוריון ושלי) והיא שרירה וקיימת, אבל גם לפני כן וגם מאז ועד היום לא נערך בענין זה שום בירור יסודי בסניפים, לא התקיים עליו שום דיון במזכירות או במרכז, לא

נבחן הדבר עלידי שום ועדה - באחת, מעולם לא חשבנו - אנח"ז ככלל - על הענין הזה ברצף נוח, לא ניסינו להבהיר לעצמנו כיצד תפעל שיטה זו למעשה, מה ילדו תוצאותיה, אם ובאיזן מדה היא תימצא הולמת את הנאי מצאותנו הגיאוגרפית וההבריתית ובמיוחד את אוכלוסיתנו הנוזלת, כיצד יובטח לפיה ייצוגם של שבטי ישראל השונים, על ההתד ישובות העובדות, של יסודות אחרים וכו' וכו'.

זכורני, כי התחלתי לגלות פנים חדשות בסוגית הבחירות האזוריות עקב ישיבתי עם פרופסור הרד"ה הולנדי אחד, הנחשב לאחד מגדולי המומחים בעולם לשיטות הבחירות, אטר ביקר בארץ. הוא שפך לראשונה את עיני לראות, כי הבחירות האזוריות אינן בטוח פנים טלית שכולה תכלת או סגור לה השווה לכל אומה ולשון, הצעתי או לחץ בן גוריון לשייח עם פרופסור זה, אך הוא דחה את הצעתי באמרו, כי הענין מהווה לו דיו ואין הוא יזקק לשום הסברות נוספות.

היספתי להרהר בנושא ילפחון אותו על רקע היינו, את ספקותי, שהלכו והתגבשו, לגבי עמדתה הפסקנית והפשטנית והבלתי-יבדה קה של המפלגה - עמדה אשר הוסיין הממושך הוכיח כי כוונת היא גם חסרת סיכויים - ואף הצורך לחפש אחרי דרכי-ביניים ושלבי-מעבר הבעתי לראשונה ברבים כעבור שנים אחדות באהר מימי העיון בבית ברל, שהיקדש לבעיות הדמוקרטיה בישראל, ואחרי כל אלה לא דקו עתוננים שמדיווחם השתמע, כי בישיבת המזכירות האחרונה פסלתי לחלוטין את שיטת הבחירות האזוריות ציינת, כי במילא אין השלטת בגדר האפשרות המעשית לאלתר או בקרוב, הודעתי, כי לאהר שיקול רב הגעתי להסתייגות מלתי היקדלכת עקרונית ומעשית כאהר מן המעבר החריף והכולל מהשיטה הנוכחית לשיטה שבה דוגלת המפלגה להלכה, אבל התייתי אהר שריוות של החקדמות הלקית אהר הדרגית לקראת השיטה האזורית, שתהיה גם יותר רבת-סיכויים להי שגת רוב בכנסת, גם מוצדקת יותר מפיאת אפייה הניסויי.

לכן היתה מסקנתי, כי אם ברח"ו זו נבחר, הרי בסופה אהר עשוי המערך רק להציעדנו-קני מה לקראת תיקון שיטת הבחירות, במגמה הרצויה, כיון שהוא יפתח פתח לאפשרות של הידברות בין שתי המפלגות ושל הפשרת הקפיאן גם בתחום זה - אפשרות שאינה קיימת כלל במצב הקיים של היחסים ביניהן.

לבסוף הערה "בדדית" זו הפני עם השניה כורך אותי החץ בן גוריון בהשוואה שהוא עורך בין החברים אשר, תיק ראש הממשלה שלה היה בדיחת לפני לוח אשכנזי כול" לבין לוי אשכול עצמו לטובת שני הראשונים, ולרעת השלישי, וזה מבחינת הנאמנות לדמוקרטיה. מצדי הגני ידחוי הסוואה זו, ולא משום שבהיותי ראש הממשלה לא היה נהוג שהרוב במפלגה מכריע, אלא מפני שגלוי וידוע לפני כולנו, כי גם עכשו מכריע הרוב אהר הוא שהבעתי בישיבת המזכירות האחרונה, כי המזכירות תבריש מיד בשאלת המערך והגוש את ההלטה לאישור המרכז, הויכוח בין הסבורים כי מרכז המפלגה פוסמך לפסוק בשאלה זו, לבין התובעים העברת הענין דווקא לעידת המפלגה אינו ויכוח בין קנאי הדמוקרטיה בתוכנו לבין המתנכלים להשליט אצלנו מסטר של "דיקטטורה" רהמנא לעילן, אינני זוכר, כי בעמוד המפלגה לפני הכרעה רצינית בשנים עברה דרס החץ בן גוריון תמיד כינוס ועידה ופסל את סמכות המרכז לכילוז זכורה היטב הכרעה מסר ייבת של המרכז, המורה ביותר, אשר עברה מאז את הי המפלגה הפנימיים ופגעה קשה ביוקרחה כלפי הוק, מאימתו חלל אצלנו מרכז המפלגה ליטול סמכות לעצמו להכריע בבעיות אשר אחרות כבדה כרוכה בהן?

10 קולות או האנקת תלמי סלמה בקול זמנה